

Proloog

Grace

Dit is het verhaal over een jongen die een wolf was, en een meisje dat er een werd.

Nog maar een paar maanden geleden was Sam het mythische wezen. Hij had de aandoening die niemand beter kon maken. Zijn afscheid betekende het meest. Hij had het lichaam dat een mysterie was, te vreemd en wonderbaarlijk en angstaanjagend om te begrijpen.

Maar nu is het lente. Door de warmte zullen de overgebleven wolven binnenkort uit hun wolvenpels vallen en hun menselijke gedaante weer aannemen. Sam blijft Sam, Cole blijft Cole, en ik ben de enige die niet stevig in haar eigen huid zit.

Vorig jaar was dit wat ik wilde. Ik had een heleboel redenen om ernaar te verlangen deel uit te maken van de wolvenroedel die in het bos achter mijn huis leefde. Maar nu, in plaats van dat ik naar de wolven kijk en wacht tot een van hen naar me toe komt, kijken zij naar mij en wachten ze tot ik naar hen toe kom.

Hun ogen, mensenogen in wolvenkoppen, doen me denken aan water: het felblauw van water dat de lentehemel weerspiegelt, het bruin van een beekje dat kolkt door een hevige regenbui, het groen van het meer als in de zomer de algen beginnen te groeien, het grijs van een met sneeuw verstopte rivier. Vroe-

ger keken alleen Sams goudgele ogen naar me van tussen de kletsnat geregende berken, maar nu voel ik het gewicht van de blik van de hele roedel. Het gewicht van dingen die bekend zijn, dingen die ongezegd blijven.

De wolven in het bos zijn vreemden nu ik het geheim van de roedel ken. Mooi, verlokkelijk, maar toch vreemden. Achter elk paar ogen verstoopt zich een onbekend mens; Sam is de enige die ik ooit echt heb gekend, en hij is nu bij me. Ik wil dit: mijn hand in Sams hand en zijn wang tegen mijn hals.

Maar mijn lichaam keert zich tegen me. Nu ben ik het onbekende, het onkenbare.

Dit is een liefdesverhaal. Ik wist niet dat er zoveel soorten liefde bestonden, of dat liefde mensen zoveel verschillende dingen kon laten doen.

Ik wist niet dat er zoveel verschillende manieren waren om afscheid te nemen.

1

Sam

Mercy Falls, Minnesota, zag er anders uit als je wist dat je voor de rest van je leven mens zou zijn. Voorheen was het een plek die alleen bestond in de warmte van de zomer, met betonnen stoepen en bladeren die opkrulden naar de zon, alles doordrongen van de geur van warm asfalt en de vervliegende uitlaatgasen van vrachtwagens.

Nu, terwijl de lentetakken zelden geziene lichtroze franje vertoonden, was het de plek waar ik thuishoorde.

In de maanden sinds ik mijn wolvenhuid was kwijtgeraakt, had ik geprobeerd te leren hoe ik weer een mensenjongen moest zijn. Ik had mijn oude baantje bij de Crooked Shelf terug, omringd door nieuwe woorden en het geluid van ritselende bladzijden. Ik had mijn geërfde SUV, die nog steeds ruikt naar Beck en mijn leven met de wolven, ingeruild voor een Volkswagen Golf die net groot genoeg was voor mij, Grace en mijn gitaar. Ik probeerde niet ineem te krimpen als ik de kou voelde binnenkomen door een plotseling geopende deur. Ik probeerde me te blijven voorhouden dat ik niet langer alleen was. 's Avonds slopen Grace en ik haar kamer in en lag ik tegen haar aan, snoof de geur van mijn nieuwe leven op en liet mijn hartslag gelijk lopen met die van haar.

Als mijn hart verkrampde bij het horen van het trage gehuil van de wolven in de wind, dan had ik in elk geval de balsem van dit simpele, gewone leven als troost. Ik kon uitkijken naar jaren van Kerstmis met dit meisje in mijn armen, het privilege van oud worden in die niet-vertrouwde huid van me. Dat wist ik. Ik had alles.

*Geschenk des tijds in mij besloten
de toekomst plotseling uitgegoten*

De laatste tijd nam ik mijn gitaar mee naar de boekwinkel. Er waren weinig klanten, dus soms verstreken er uren zonder dat iemand het hoorde als ik mijn songteksten voor de planken vol boeken zong. Het notitieboekje dat Grace voor me had gekocht, vulde zich langzaam met woorden. Elke nieuwe datum die ik boven aan de bladzijden noteerde was een overwinning op de verdwijnende winter.

Vandaag was een dag zoals veel van de voorgaande: natte ochtendstraten nog zonder klanten. Niet lang nadat ik de winkel had geopend, was ik verrast te horen dat er iemand binnenkwam. Ik zette mijn gitaar tegen de muur achter me en keek op.

‘Hoi, Sam,’ zei Isabel. Het was vreemd om haar in haar eentje te zien, zonder de context van Grace, en nog vreemder om haar hier in de boekwinkel te zien, omringd door de zachte realiteit van mijn grot van paperbacks. Het verlies van haar broer, de afgelopen winter, had haar stem harder en haar ogen scherper gemaakt dan de eerste keer dat ik haar zag. Ze keek me aan met een sluwe blik waardoor ik me naïef voelde.

‘Hoe gaat-ie?’ vroeg ze. Ze ging op de lege kruk naast me zitten en sloeg haar lange benen over elkaar. Grace zou die van haar op de voetensteun van de kruk hebben gehesen. Isabel zag mijn thee staan, nam er een slok van en slaakte een diepe zucht.

Ik keek naar mijn geschonden thee. ‘Z’n gangetje. Naar de kapper geweest?’

Haar perfecte blonde krullen waren verdwenen, vervangen door een brutaal, kort kapsel waardoor ze er mooi en beschadigd uitzag.

Isabel trok een wenkbrauw op. ‘Je leek me nooit een type voor overbodige opmerkingen, Sam,’ zei ze.

‘Ben ik ook niet.’ Ik schoof de papieren beker met thee naar haar toe, zodat zij die verder kon leegdrinken. Het leek me te betekenisvol om er na haar uit te drinken. ‘Anders had ik wel gezegd: “Hé, hoor jij niet op school te zitten?”’ voegde ik eraan toe.

‘Die zit,’ zei Isabel, die mijn thee pakte alsof die altijd van haar was geweest. Ze zat in een elegante houding op de kruk. Ik zat ineengedoken als een gier op die van mij. De klok aan de muur telde de seconden af. Buiten hingen zware witte wolken, die nog altijd aan de winter deden denken, laag boven de straten. Ik zag een regendruppel langs de etalage suizen en vervolgens bevroren van de stoep omhoog stuiteren. Mijn gedachten dreven van mijn gebutste gitaar naar mijn boek van Mandelstam dat op de toonbank lag. (‘Wat zal ik doen met dit lichaam dat me is gegeven, zozeer van mij, zo verbonden met mij?’) Uiteindelijk boog ik me naar voren en drukte op de PLAY-toets van de stereo onder de toonbank, waardoor de muziek opnieuw begon.

‘Ik heb wolven gezien bij mijn huis,’ meldde Isabel. Ze liet de vloeistof door haar beker walsen. ‘Dit smaakt naar gemaaid gras.’

‘Het is goed voor je.’ Ik wou dat ze mijn thee niet had gepikt; de warme vloeistof had in dit koude weer als een vangnet gevoeld. Ook al wist ik dat ik het niet meer nodig had, ik voelde me toch beter met die warme beker in mijn hand. ‘Hoe dicht bij je huis?’

Ze haalde haar schouders op. ‘Vanaf de bovenverdieping kan ik ze zien in het bos. Ze hebben duidelijk geen enkel gevoel voor zelfbehoud, anders zouden ze mijn vader wel ontlopen. Die is geen fan van ze.’ Haar blik vond het rafelige litteken in mijn hals.

‘Dat weet ik nog,’ zei ik. Isabel had ook geen reden om fan te zijn. ‘Als ze toevallig als mens bij je langskomen, dan laat je het me toch wel weten? Voordat je vader ze opzet en aan de verzameling in zijn foyer toevoegt?’ Om mijn woorden te verzachten, zei ik ‘foyer’ zoals de Fransen dat doen: ‘fwa-jee’.

Isabels vernietigende blik had een minder sterke persoon in steen veranderd.

‘Over fwa-jees gesproken,’ zei ze, ‘woon je nu helemaal in je eentje in dat grote huis?’

Dat was niet zo. Aan de ene kant wist ik dat ik in Becks huis

zou moeten wonen om de andere roedelleden te verwelkomen als ze na de winter terugvielen in hun mensengedaante, om uit te kijken naar de vier nieuwe wolven die klaar zouden moeten zijn om te veranderen, maar aan de andere kant vond ik het een verschrikkelijk idee om daar rond te dwalen zonder de hoop Beck ooit nog te zien.

Het was hoe dan ook niet mijn thuis. Grace was mijn thuis.

‘Ja,’ antwoordde ik.

‘Leugenaar,’ zei ze met een vals glimlachje. ‘Grace is zoveel beter in liegen dan jij. En vertel nu maar waar de medische boeken staan. Kijk niet zo verbaasd. Ik ben hier met een goede reden.’

‘Ik twijfelde er niet aan dat je hier met een reden was,’ zei ik, en ik wees naar de hoek. ‘Ik moest alleen nog achterhalen wat die reden was.’

Isabel liet zich van de kruk glijden en volgde mijn wijzende vinger naar de hoek. ‘Ik ben hier omdat Wikipedia soms gewoon niet genoeg is.’

‘Je zou een boek kunnen schrijven over alles wat je niet online kunt vinden,’ zei ik. Ik kon weer ademen nu ze was opgestaan. Ik vouwde een kassabon in de vorm van een vogel.

‘Jij kunt het weten,’ zei Isabel. ‘Aangezien jij degene bent die een denkbeeldig wezen is geweest.’

Ik trok een gezicht en ging verder met mijn vogel. De streepjescode gaf een van de vleugels een patroon van monochromatische strepen, waardoor de blanco vleugel groter leek. Ik pakte een pen om de andere vleugel van strepen te voorzien en perfect te maken, maar op het laatste ogenblik bedacht ik me. ‘Wat zoek je eigenlijk? We hebben niet veel echt medische boeken. Alleen maar zelfhulp en holistische dingen, eigenlijk.’

Isabel, gehurkt bij het schap, zei: ‘Ik weet niet. Ik herken het wel als ik het zie. Hoe heet dat boek ook alweer, die hele dikke pil? Waarin alles staat wat er maar mis met je kan zijn?’

‘*Candide*,’ zei ik. Maar er was niemand in de winkel die mijn grap zou begrijpen, dus opperde ik na een korte stilte: ‘Het *Merck Manual*?’

‘Dat, ja.’

‘Dat hebben we niet. Maar ik kan het voor je bestellen,’ zei

ik. Ik hoefde niet in de computer te kijken om te weten dat ik gelijk had. 'Het is nieuw en niet goedkoop, maar ik kan waarschijnlijk wel een tweedehands exemplaar voor je vinden. Gelukkig blijven ziekten meestal hetzelfde.' Ik haalde een touwtje door de rug van mijn papieren kraanvogel en ging op de toonbank staan om hem op te hangen. 'Maar het is wel een beetje zware kost, vind je niet? Of ben je van plan arts te worden?'

'Ik overweeg het,' zei Isabel, en het klonk zo grimmig dat ik pas beseftte dat ze me in vertrouwen nam toen het deurbelletje weer klingelde omdat er een volgende klant binnenkwam.

'Ik kom zo bij u,' zei ik, op mijn tenen op de toonbank om de lus van het touwtje over de lichtbak aan het plafond te gooien. 'Roep maar als u iets nodig hebt.'

Hoewel het maar een paar seconden stil bleef, merkte ik dat Isabel zweeg op een manier die de stilte naar me uitschreeuwde. Ik liet aarzelend mijn armen langs mijn lichaam zakken.

'Ga gerust je gang,' zei de nieuwkomer met vlakke en ontzettend professionele stem. 'Ik wacht wel even.'

Door iets in zijn toon ontduchtede ik, en dus draaide ik me om en zag dat er naast de toonbank een politieagent naar me stond op te kijken. Vanuit mijn positie kon ik alles zien wat er aan zijn riem hing: pistool, portofoon, pepperspray, handboeien, mobieltje.

Als je geheimen hebt, ook al zijn het geen geheimen van een illegaal kaliber, dan heeft de aanblik van een politieagent op je werkplek een vreselijk effect op je.

Ik klom langzaam van de toonbank en zei met een halfslachtig gebaar naar mijn kraanvogel: 'Het ging toch niet zo best. Kan ik... u iets helpen vinden?' Ik aarzelde bij die vraag, want ik wist dat hij niet was gekomen om over boeken te praten. Ik voelde mijn hart hard en snel bonzen in mijn hals. Isabel was verdwenen, en de winkel leek verlaten.

'Eigenlijk zou ik graag even met je praten, als je het niet te druk hebt,' zei de agent beleefd. 'Jij bent toch Samuel Roth?'

Ik knikte.

'Ik ben rechercheur Koenig,' zei hij. 'Ik werk aan de zaak Olivia Marx.'

Olivia. Mijn maag voelde gespannen. Olivia, een van de beste

vriendinnen van Grace, was vorig jaar onvrijwillig gebeten en was sinds een paar maanden een wolf in Boundary Wood. Haar familie dacht dat ze was weggelopen.

Grace had hier moeten zijn. Als liegen een Olympische sport was, dan zou Grace wereldkampioen worden. Voor iemand die de pest had aan creatief schrijven, was ze toch een ongelooflijk knappe verhalenvertelster.

‘O,’ zei ik. ‘Olivia.’

Ik was zenuwachtig omdat die agent hier was en vragen stelde, maar vreemd genoeg was ik nog zenuwachtiger omdat Isabel, die de waarheid al kende, meeluisterde. Ik kon me indenken dat ze ergens achter de schappen gehurkt zat, met een wenkbrauw spottend opgetrokken als er een haperende leugen over mijn ongeoefende lippen kwam.

‘Je kende haar, correct?’ De rechercheur keek vriendelijk, maar hoe vriendelijk kon iemand nu helemaal zijn als hij een vraag beëindigde met ‘correct’?

‘Een beetje,’ zei ik. ‘Ik heb haar een paar keer in de stad gezien. Maar ik zit niet bij haar op school.’

‘Waar dan wel?’ Weer klonk Koenigs stem volkomen vriendelijk en sociaal. Ik probeerde me voor te houden dat zijn vragen alleen maar argwanend leken omdat ik iets te verbergen had.

‘Ik heb thuisonderwijs gehad.’

‘Mijn zus ook,’ zei Koenig. ‘Mijn moeder werd er gek van. Maar je kent Grace Brisbane wel, correct?’

Alweer dat ‘correct?’. Ik vroeg me af of hij nu begon met de vragen waar hij de antwoorden al op kende. Wederom was ik me pijnlijk bewust van Isabel die zwijgend meeluisterde.

‘Ja,’ zei ik, ‘dat is mijn vriendin.’

Het was informatie die ze waarschijnlijk niet hadden en waarschijnlijk ook niet nodig hadden, maar om de een of andere reden wilde ik dat Isabel het hoorde.

Ik was verbaasd toen Koenig glimlachte. ‘Op die manier,’ zei hij.

Hoewel zijn glimlach oprecht leek, verstijfde ik en vroeg me af of ik in de maling werd genomen.

‘Grace en Olivia waren goed bevriend,’ vervolgde Koenig. ‘Weet je nog wanneer je Olivia voor het laatst hebt gezien? Ik

heb geen exacte datum nodig, maar zo nauwkeurig mogelijk zou heel bruikbaar zijn.'

Nu had hij een notitieblokje opengeklapt, en zijn pen zweefde boven het papier.

'Eh...' Ik dacht na. Ik had Olivia een paar weken geleden nog met sneeuw in haar witte vacht gezien, maar dat leek me niet de meest hulpvaardige informatie voor Koenig. 'In de stad. Hier, eigenlijk. Voor de winkel. Grace en ik doodden de tijd een beetje, en Olivia kwam langs met haar broer. Maar dat moet maanden geleden zijn. November? Oktober? Net voordat ze verdween.'

'Denk je dat Grace haar daarna nog heeft gezien?'

Ik probeerde hem te blijven aankijken. 'Ik ben er vrij zeker van dat dat ook voor haar de laatste keer was dat ze Olivia zag.'

'Een tiener redt zich maar heel moeilijk alleen,' zei Koenig, en deze keer was ik ervan overtuigd dat hij alles over me wist en dat zijn woorden volzaten met een geheime betekenis speciaal voor mij, nu ik het zonder Beck moest stellen. 'Een wegloper heeft het heel moeilijk. Er zijn een heleboel redenen waarom jongelui wegelopen, en voor zover ik van Olivia's leraren en familie heb gehoord, had een depressie er misschien iets mee te maken. Vaak lopen die tieners alleen maar weg omdat ze het huis uit willen, maar ze weten niet hoe ze in de buitenwereld moeten overleven. Dus soms gaan ze niet verder dan naar de burens. Soms...'

Ik viel hem in de rede voordat hij verder kon gaan. 'Rechercheur... Koenig? Ik weet wat u bedoelt, maar Olivia is niet bij Grace thuis. Grace heeft haar geen eten toegestopt of geholpen. Ik zou voor Olivia willen dat het zo eenvoudig was. En ook voor Grace. Ik zou u dolgraag vertellen dat ik precies weet waar Olivia is. Maar wij vragen ons net zozeer af wanneer ze terugkomt als u.'

Ineens kwam de vraag bij me op of Grace ook op deze manier haar nuttigste leugens spuide: door ze om te zetten in iets waar ze in kon geloven.

'Je begrijpt wel dat ik ernaar moest vragen,' zei hij.

'Jawel.'

'Nou, bedankt voor je tijd, en laat het me alsjeblieft weten als

je iets hoort.' Koenig wilde weglopen, maar bedacht zich. 'Wat weet jij van de bossen?'

Ik verstijfde. Ik was een roerloze wolf tussen de bomen, hopen dat hij niet werd gezien.

'Pardon?' vroeg ik mat.

'Olivia's familie zegt dat ze vaak foto's maakte van de wolven in het bos, en dat Grace er ook belangstelling voor heeft. Jij ook?'

Ik kon alleen maar zwijgend knikken.

'Denk je dat er een kans bestaat dat ze het daarbuiten in haar eentje zou proberen, in plaats van weg te lopen naar een andere stad?'

De paniek klauwde in mijn hoofd, want ik beeldde me in hoe de politie en Olivia's familie de vele hectaren bos uitkamden, zoekend naar sporen van menselijke bewoning tussen de bomen en in de schuur van de roedel. En dat ze die dan mogelijkervijs zouden vinden. Ik probeerde mijn stem luchtig te laten klinken. 'Olivia leek me nooit zo'n buitenmens, dus ik betwijfel het.'

Koenig knikte, bijna in zichzelf. 'Nou, nogmaals bedankt,' zei hij.

'Geen dank. Succes.'

De deur klingelde achter hem. Zodra ik zijn politiewagen zag wegrijden, liet ik mijn ellebogen op de toonbank zakken en sloeg mijn handen voor mijn gezicht. Oh god.

'Knap gedaan, wonderkind,' zei Isabel, die tussen de non-fictie omhoog kwam. 'Je klonk bijna helemaal niet psychotisch.'

Ik gaf geen antwoord. Alle dingen waar de agent naar had kunnen vragen schoten door mijn hoofd, en ik was nu nog zenuwachtiger dan toen hij er nog was. Hij had me kunnen vragen waar Beck was. Of ik misschien iets had gehoord over de drie vermiste jongelui uit Canada. Of ik misschien iets wist over de dood van Isabel Culpepers broer.

'Wat is er?' vroeg Isabel, deze keer een stuk dichterbij. Ze schoof een stapel boeken op de toonbank, met haar creditcard erbovenop. 'Je hebt het hartstikke goed gedaan. Het is maar routinewerk voor ze. Hij koestert niet echt argwaan. God, je handen trillen.'

'Ik zou een waardeloze misdadiger zijn,' antwoordde ik; maar daarom trilden mijn handen niet. Als Grace hier was geweest,

had ik haar de waarheid verteld: dat ik niet meer met de politie had gesproken sinds mijn ouders de gevangenis in waren gegaan omdat ze mijn polsen hadden doorgesneden. Alleen al het zien van rechercheur Koenig had van alles bij me opgeroepen waar ik in jaren niet meer aan had gedacht.

Isabels stem droop van de spot. 'Maar goed ook, want je doet niks misdadigs. Rustig nou maar, en speel de boekverkoper. Ik heb het bonnetje nodig.'

Ik sloeg haar boeken aan en stopte ze in een tasje, af en toe kijkend naar de verlaten straat. Mijn hoofd was een chaos van politie-uniformen, wolven in het bos en stemmen die ik al tien jaar niet meer had gehoord.

Toen ik haar de tas aangaf, bonsden de oude littekens op mijn polsen van de begraven herinneringen.

Even keek Isabel alsof ze nog iets wilde zeggen, maar toen schudde ze haar hoofd en zei: 'Sommige mensen zijn gewoon slecht in misleiden. Tot kijk, Sam.'

2

Cole

Ik heb geen andere gedachte gehad dan deze: blij in leven.

En het hebben van enkel die gedachte, elke dag, was heerlijk.

Wij wolven renden tussen de spaarzame dennenbomen door, onze poten licht op de grond die vochtig was van de herinnering aan sneeuw. We liepen zo dicht bij elkaar – onze schouders tegen elkaar botsend, speels happend naar elkaar, over elkaar heen springend en onder elkaar door duikend als vissen in een rivier – dat je onmogelijk kon zien waar de ene wolf begon en de andere eindigde.

Mos dat tot op de kale aarde was afgesleten en markeringen op bomen geleidden ons door het bos; ik rook de rottende, steeds sterkere geur van het meer al voordat ik water hoorde kabbelen. Een van de andere wolven stuurde een snelle boodschap door: eenden die soepel over het koude, blauwe oppervlak van het meer gleden. Van een tweede wolf: een hert en haar kalf, dat op trillende benen naar het meer liep om te drinken.

Voor mij was er niets anders dan dit moment, deze gedeelde beelden en deze geluidloze, sterke band tussen ons.

En toen, voor het eerst in maanden, herinnerde ik me plotse-ling dat ik ooit vingers had gehad.

Ik struikelde, verloor mijn plek in de roedel, en mijn schou-

ders kwamen schokkend omhoog. De wolven draaiden zich om, sommige kwamen terug om me aan te sporen weer mee te komen, maar ik kon niet volgen. Ik lag stuiptrekkend op de grond, met slijmerige lenteblederen aan mijn huid geplakt en de warmte van de dag opdringerig in mijn neus.

Mijn vingers woelden de zwarte aarde om, aarde verzamelde zich onder nagels die ineens te kort waren om me mee te verdedigen, smeerden het in ogen die plotseling felle kleuren zagen.

Ik was weer Cole, en de lente was te vroeg gekomen.

3

Isabel

De dag dat die politieman naar de boekwinkel kwam, was de eerste dag ooit dat ik Grace over hoofdpijn had horen klagen. Dat klinkt waarschijnlijk niet zo bijzonder, maar sinds ik Grace kende had ze zelfs nooit een loopneus gehad. Bovendien was ik nogal een expert waar het op hoofdpijn aankwam. Dat was een hobby van me.

Nadat ik Sam onhandig op de politieman had zien reageren, ging ik terug naar school, wat in deze fase van mijn leven min of meer overbodig was geworden. De leraren wisten niet echt wat ze met me aanmoesten, verscheurd als ze waren tussen mijn goede cijfers en mijn vele spijbelen, dus kon ik een heleboel maken. Onze onbehaaglijke overeenkomst kwam in feite hierop neer: ik kwam naar de lessen en zij lieten me doen wat ik wilde, zolang ik de andere leerlingen maar niet aanstak.

Dus het eerste wat ik deed toen ik bij de les computertekenen aankwam, was plichtsgetrouw inloggen op mijn computer en plichtsgetrouw de boeken tevoorschijn halen die ik die ochtend had gekocht. Een ervan was een encyclopedie van ziekten met morbide illustraties. Het was een dik boek met een stoffige geur, en de auteursrechten stamden uit 1986. Het was waarschijnlijk

een van de eerste boeken die de Crooked Shelf ooit had ingekocht. Terwijl meneer Grant vertelde wat we moesten gaan doen, bladerde ik het boek door op zoek naar de meest onsmakelijke afbeeldingen. Er stond een afschrikwekkende foto in van iemand met porfyrie, iemand anders met seborroïsche dermatitis, en een foto van ringwormen in actie, waar tot mijn verbazing mijn maag bij in opstand kwam.

Toen bladerde ik naar de h. Mijn vinger streek over de bladzijde langs hersenvliesontsteking, bacteriële. Er prikte iets achter in mijn neus toen ik dat hele gedeelte las. Oorzaken. Symptomen. Diagnose. Behandeling. Prognose. Sterftcijfer van onbehandelde bacteriële hersenvliesontsteking: honderd procent. Sterftcijfer van behandelde bacteriële hersenvliesontsteking: tien tot dertig procent.

Ik hoefde het niet op te zoeken, want ik kende de statistieken al. Ik had dat hele stuk uit mijn hoofd kunnen voordragen. Ik wist zelfs nog meer dan deze encyclopedie uit 1986, want ik had alle online artikelen over de nieuwste behandelingen en over ongebruikelijke gevallen gelezen.

De stoel naast me kraakte toen er iemand op ging zitten; ik nam niet de moeite het boek dicht te doen toen ze haar stoel naar me toe draaide. Grace droeg altijd hetzelfde luchtje. Of, Grace kennende, gebruikte altijd dezelfde shampoo.

'Isabel,' zei Grace op relatief gedempte toon; andere leerlingen zaten nu te kletsen terwijl ze bezig waren met hun projecten. 'Dat is gewoonweg morbide, zelfs voor jouw doen.'

'M'n rug op,' antwoordde ik.

'Je hebt therapie nodig.' Maar ze zei het luchtig.

'Krijg ik al.' Ik keek haar aan. 'Ik probeer alleen te achterhalen hoe hersenvliesontsteking werkt. Ik vind het niet morbide. Wil je niet weten hoe Sams probleempje in elkaar zat?'

Grace haalde haar schouders op en draaide heen en weer in de draaistoel terwijl ze naar de vloer keek. Ze leek slecht op haar gemak. 'Dat is nu voorbij.'

'Tuurlijk,' zei ik.

'Als je chagrijnig gaat doen, blijf ik niet naast je zitten,' waarschuwde Grace. 'Ik voel me sowieso niet lekker. Ik wou dat ik thuis was.'

‘Ik zei alleen maar “tuurlijk”,’ zei ik. ‘Dat is niet chagrijnig, Grace. Geloof me, als je wilt dat ik mijn innerlijke...’

‘Dames?’ Meneer Grant stond ineens achter me en keek naar mijn lege scherm en het zwarte scherm van Grace. ‘Ik meen me te herinneren dat dit computertekenen is, geen kletsuurtje.’

Grace keek hem ernstig aan. ‘Mag ik even naar de schoolzuster? Mijn hoofd... Ik denk dat ik voorhoofdsholteontsteking krijg of zoiets.’

Meneer Grant keek naar haar roze wangen en haar bedrukte gezicht en knikte instemmend. ‘Ik wil wel een briefje terug van de zuster,’ zei hij toen Grace hem had bedankt en was opgestaan. Ze zei niets tegen me toen ze wegging, maar ze klopte in het voorbijgaan met haar knokkels op mijn rugleuning.

‘En jij...’ zei meneer Grant. Toen keek hij naar de encyclopedie en de nog openliggende bladzijde, en hij maakte zijn zin niet af. Hij knikte alleen, alsof hij in zichzelf een besluit nam, en liep weg.

Ik richtte me weer op mijn studie van de dood en ziekten. Grace mocht denken wat ze wilde, maar ik wist dat het in Mercy Falls nooit voorbij is.

4

Grace

Tegen de tijd dat Sam die avond thuiskwam van de boekwinkel, zat ik aan de keukentafel mijn goede voornemens op te schrijven.

Ik stelde al sinds mijn negende elk jaar een lijstje van goede voornemens op. Elk jaar met kerst ging ik onder het gedimde gele licht aan de keukentafel zitten, ineengedoken in een coltrui vanwege de tocht vanaf de schuifpui naar het terras, en dan schreef ik mijn doelen voor het nieuwe jaar op in een simpel zwart boekje dat ik zelf had gekocht. En elk jaar op kerstavond ging ik op precies dezelfde plek zitten, opende precies hetzelfde boekje op een nieuwe bladzijde en schreef op wat ik in de afgelopen twaalf maanden had bereikt. Elk jaar zagen de twee lijsten er exact hetzelfde uit.

Afgelopen kerst had ik echter geen goede voornemens opgesteld. Ik had me die maand bezighouden met vooral niet door de glazen pui naar het bos kijken, met vooral niet aan de wolven en aan Sam denken. Aan de keukentafel zitten en plannen maken voor de toekomst had me eigenlijk een wrede grap geleken.

Maar nu ik Sam en een nieuw jaar had, bleef dat zwarte boekje op de plank naast mijn schoolboeken en dagboek door mijn hoofd spoken. Ik droomde over zitten aan de keukentafel

in een coltrui, dromen waarin ik mijn voornemens maar bleef opschrijven en opschrijven, zonder ooit de bladzijde te vullen.

Vandaag, wachtend tot Sam thuiskwam, kon ik er niet meer tegen. Ik pakte het boekje van de plank en liep naar de keuken. Voordat ik ging zitten, nam ik nog twee aspirines; de twee die de schoolverpleegster me die middag had gegeven, hadden mijn eerdere hoofdpijn zo goed als laten verdwijnen, maar ik wilde zeker weten dat het niet terugkwam. Ik had net het bloemvormige lampje boven de tafel aangeknipt en een potlood geslepen toen de telefoon ging. Ik stond op en leunde over het aanrecht heen om op te nemen.

‘Hallo?’

‘Grace, hoi.’ Het duurde even voor ik besepte dat het de stem van mijn vader was. Ik was het niet gewend die over de telefoon te horen, zo gehaast en ver weg.

‘Is er iets aan de hand?’ vroeg ik.

‘Wat? Nee, niks aan de hand. Ik belde alleen om je te laten weten dat je moeder en ik om een uur of negen terug zijn van Pat en Tina.’

‘Okééé,’ zei ik. Dat wist ik al, want ma had het me vanochtend verteld voordat ik naar school ging en zij naar het atelier.

Een stilte. ‘Ben je alleen?’

O, dus dáárom belde hij. Om de een of andere reden kreeg ik een dikke keel van zijn vraag. ‘Nee,’ zei ik. ‘Elvis is hier. Wil je hem spreken?’

Pa deed alsof hij het niet had gehoord. ‘Is Sam er?’

Ik had zin om ja te zeggen, gewoon om te kijken hoe hij zou reageren, maar ik zei de waarheid, al klonk mijn stem vreemd en defensief. ‘Nee. Ik zit gewoon mijn huiswerk te maken.’

Hoewel mijn ouders wisten dat Sam mijn vriendje was – Sam en ik hadden geen geheim gemaakt van onze relatie – wisten ze nog steeds niet wat er echt gaande was. Al die nachten dat Sam bleef slapen, dachten zij dat ik in mijn eentje in bed lag. Ze hadden geen idee van mijn hoop voor onze toekomst. Ze dachten dat het een simpele, onschuldige tienerliefde was, die ongetwijfeld gedoemd was te mislukken. Niet dat ik niet wilde dat ze het wisten. Alleen had hun onoplettendheid ook zo zijn voordelen, voorlopig.

‘Oké,’ zei pa. Ik hoorde onuitgesproken goedkeuring in zijn antwoord, een schouderklopje omdat ik alleen was met mijn huiswerk. Dit hoorden Gracen ’s avonds te doen, en god verhoede dat ik die gewoonte doorbrak. ‘Een rustig avondje voor de boeg?’

Ik hoorde de voordeur opengaan en Sam naar binnen stappen. ‘Ja,’ antwoordde ik terwijl hij met de gitaarkoffer in zijn hand naar de woonkamer liep.

‘Mooi. Nou, tot straks,’ zei pa. ‘Leer maar lekker.’

We hingen tegelijk op. Ik zag dat Sam zwijgend zijn jas uittrok en recht naar de werkkamer liep.

‘Hé,’ zei ik toen hij terugkeerde met zijn gitaar zonder de koffer. Hij glimlachte naar me, maar de huid rond zijn ogen leek strak te staan. ‘Je lijkt gespannen.’

Hij plofte op de bank, half zittend en half liggend, en liet zijn vingers over de snaren van de gitaar gaan. Er klonk een valse noot. ‘Isabel was vandaag in de winkel,’ zei hij.

‘O ja? Waarvoor?’

‘Gewoon een paar boeken. En om te vertellen dat ze wolven bij haar huis had gezien.’

Mijn gedachten gingen meteen naar haar vader en naar de wolvenjacht die hij in het bos achter mijn huis had georganiseerd. Uit Sams verontruste gezicht leidde ik af dat hij aan hetzelfde dacht. ‘Dat is niet best.’

‘Nee,’ zei hij. Zijn vingers bewogen rusteloos over de snaren en plukten moeiteloos en instinctief een mooi akkoord. ‘En de agent die binnenkwam ook niet.’

Ik legde mijn potlood neer en boog me over de tafel naar voren. ‘Wat? Wat wilde die agent?’

Hij aarzelde. ‘Olivia. Hij wilde weten of ik dacht dat ze zich misschien in het bos schuilhield.’

‘Wat?’ herhaalde ik met kippenvel. Niemand kon dat ooit raden. Uitgesloten. ‘Hoe kon hij dat weten?’

‘Hij dacht uiteraard niet dat ze een wolf was, maar ik denk dat hij hoopte dat wij haar verborgen hielden of dat ze ergens in de buurt logeerde en wij haar hielpen of zoiets. Ik zei dat ze me niet zo’n buitenmens leek. Hij bedankte me en ging weg.’

‘Goh.’ Ik leunde achterover in mijn stoel en dacht na. Het was

eigenlijk alleen maar verbazingwekkend dat ze Sam niet eerder vragen hadden gesteld. Ze hadden mij al benaderd vlak nadat Olivia was 'weggelopen', en hadden waarschijnlijk pas kortgeleden het verband gelegd tussen Sam en mij. Ik haalde mijn schouders op. 'Ze zijn alleen maar grondig. Ik denk dat we ons geen zorgen hoeven te maken. Ik bedoel, ze duikt vanzelf weer op, toch? Hoe lang denk je dat het nog duurt voordat de nieuwe wolven weer in mensen veranderen?'

Sam gaf niet meteen antwoord. 'In het begin blijven ze geen mensen. Dan zijn ze heel instabiel. Het hangt ervan af hoe warm het die dag is. Het varieert soms ook heel erg van persoon tot persoon. Net zoals je soms van die dagen hebt waarop de een een trui draagt en de ander het niet eens koud heeft in een t-shirt, doordat iedereen verschillend reageert op dezelfde temperatuur. Maar ik denk dat het best mogelijk is dat sommigen dit jaar al een keer mens zijn geweest.'

Ik dacht aan Olivia die in haar nieuwe wolvenlichaam door het bos dartelde, voordat ik mijn gedachten terugseurde naar wat Sam zei. 'Echt? Nu al? Dus misschien heeft iemand haar gezien?'

Sam schudde zijn hoofd. 'Met dit weer blijft ze maar een paar minuten mens. Het is maar een... oefening voor later.' Toen raakte hij diep in gedachten en was hij heel ver weg. Misschien dacht hij terug aan hoe het voor hem was geweest toen hij pas een wolf was. Ik huiverde onwillekeurig; denken aan Sam en zijn ouders raakte me altijd. Een akelige kilte kneep mijn maag samen, totdat Sam verder speelde op zijn gitaar. Enkele minuten lang liet hij zijn vingers langs de snaren gaan, en toen duidelijk werd dat hij voorlopig uitgepraat was, keek ik weer naar mijn goede voornemens. Ik was er met mijn gedachten niet helemaal bij; die cirkelden rondom het idee van Sam die heen en weer veranderde terwijl zijn ouders vol afgrijzen toekeken. Ik krabbelde een kubus in de hoek van de bladzijde.

Uiteindelijk vroeg Sam: 'Waar ben je mee bezig? Dat ziet er verdacht creatief uit.'

'Lichtelijk creatief,' antwoordde ik. Ik keek hem met een opgetrokken wenkbrauw aan, totdat hij glimlachte. Hij sloeg een akkoord aan en zong: *'Heeft Grace de cijfers opgegeven / en zich overgegeven aan de taal?'*

‘Dat rijmt niet eens.’

‘*Heeft ze de brui aan algebra gegeven / en schrijft ze nu een verhaal?*’ vervolgde Sam.

Ik trok een gezicht naar hem. ‘Ik schrijf mijn goede voornemens voor het nieuwe jaar op.’

Hij nam zijn gitaar mee naar de tafel en ging tegenover me zitten. De gitaar maakte een licht, muzikaal *boing*-geluid toen hij zachtjes de rand van de tafel raakte. ‘Dat moet ik zien,’ zei hij. ‘Ik heb nog nooit goede voornemens opgeschreven, en ik wil wel eens zien hoe dat in zijn werk gaat.’

Hij schoof mijn geopende boekje over de tafel naar zich toe en zijn wenkbrouwen doken omlaag. ‘Wat is dit?’ vroeg hij. ‘Voornemen nummer drie: een universiteit kiezen. Heb je al een universiteit gekozen?’

Ik schoof het boekje weer naar mijn kant van de tafel en bladerde snel naar een lege bladzijde. ‘Nee. Ik werd afgeleid door een leuke jongen die in een wolf veranderde. Dit is het eerste jaar dat ik niet al mijn voornemens heb gehaald, en dat is jouw schuld. Ik moet alles weer op de rails zetten.’

Met een enigszins vervagende glimlach schoof Sam zijn stoel naar achteren en zette de gitaar tegen de muur. Hij pakte een pen en een papiertje van het aanrecht. ‘Oké, dan maken we nieuwe.’

Ik schreef *een baantje vinden*. Hij schreef *mijn werk leuk blijven vinden*. Ik schreef *ontzettend verliefd blijven*. Hij schreef *mens blijven*.

‘Want ik zal altijd ontzettend verliefd blijven,’ zei hij, kijkend naar zijn papiertje in plaats van naar mijn gezicht.

Ik bleef naar hem kijken, zijn ogen gingen schuil achter zijn lange wimpers, tot hij mij weer aankeek.

‘En ga je “een universiteit kiezen” er weer op zetten?’ vroeg hij.

‘Jij?’ vroeg ik terug, maar op luchtige toon. De vraag voelde beladen. We begaven ons op het terrein van het eerste gesprek waarin we echt aanstipten hoe het leven er aan deze kant van de winter zou uitzien, nu Sam een echt leven kon hebben. De dichtstbijzijnde universiteit was in Duluth, op een uur rijden, en alle andere opties die ik vóór Sam had gehad lagen nog verder weg.

‘Ik vroeg het ’t eerst.’

‘Tuurlijk,’ zei ik, maar ik klonk eerder nonchalant dan zorgeloos. Ik krabbelde *een universiteit kiezen* neer, met een handschrift dat er heel anders uitzag dan in de rest van mijn lijst. ‘En jij dan?’ Mijn hart bonsde onverwachts door iets wat leek op paniek.

Maar in plaats van antwoord te geven, stond Sam op en liep de keuken in. Ik draaide me om en zag dat hij de ketel opzette. Hij pakte twee mokken uit het kastje boven het fornuis; om de een of andere reden vulde de vertrouwdheid van zijn handelingen me met genegenheid. Ik onderdrukte de neiging om achter hem te gaan staan en mijn armen om hem heen te slaan.

‘Beck wilde dat ik rechten ging studeren,’ zei Sam, die met zijn vinger over mijn lievelingsmok streek, een lichtblauwe. ‘Hij heeft dat nooit tegen mij gezegd, maar ik hoorde hem er met Ulrik over praten.’

‘Ik kan me jou moeilijk voorstellen als advocaat,’ zei ik.

Sam glimlachte vol zelfspot en schudde zijn hoofd. ‘Ik ook. Ik kan me mezelf eigenlijk nog als helemaal niks voorstellen, eerlijk gezegd. Ik weet dat dat... vreselijk klinkt. Alsof ik geen ambitie heb.’ Weer kropen zijn wenkbrauwen peinzend naar elkaar toe. ‘Maar dit idee van een toekomst is nieuw voor me. Tot deze maand had ik nooit verwacht dat ik zou gaan studeren. Ik wil me er niet halsoverkop in storten.’

Kennelijk staarde ik alleen maar naar hem, want hij voegde er gehaast aan toe: ‘Maar ik vind niet dat jij moet wachten, Grace. Ik wil jou niet afremmen alleen omdat ik geen beslissing kan nemen.’

Ik voelde me een klein kind toen ik zei: ‘We kunnen ook sámen ergens heen gaan.’

De ketel begon te fluiten. Sam haalde hem van het gas. ‘Ergens betwijfel ik of dezelfde universiteit ideaal zal zijn voor een toekomstig wiskundig genie en een jongen die houdt van sombere poëzie. Maar ik neem aan dat het mogelijk is.’ Hij staarde uit het keukenraam naar de bevroren, grijze bossen. ‘Ik weet alleen niet of ik wel weg kan. Sowieso. Wie zorgt er dan voor de roedel?’

‘Ik dacht dat de nieuwe wolven daarvoor waren gemaakt,’ zei ik. Die woorden klonken vreemd. Hard. Alsof de dynamiek van

de roedel een kunstmatig, gemaakt iets was, wat natuurlijk niet zo was. Niemand wist hoe de nieuwkomers waren. Niemand behalve Beck, uiteraard, en die praatte niet.

Sam wreef over zijn voorhoofd en drukte zijn hand tegen zijn ogen; dat deed hij vaak sinds hij was teruggekomen. 'Ja, dat weet ik,' zei hij. 'Ik weet dat ze daarvoor zijn.'

'Hij zou hebben gewild dat je ging,' zei ik. 'En ik denk nog steeds dat we best samen een school kunnen vinden.'

Sam keek me aan met zijn vingers nog tegen zijn slaap gedrukt, alsof hij was vergeten dat zijn hand daar was. 'Dat lijkt me leuk.' Hij zweeg even. 'Ik zou alleen echt... Ik zou alleen de nieuwe wolven graag willen ontmoeten, kijken wat voor mensen het zijn. Dan ben ik geruster. Misschien ga ik daarna. Als ik zeker weet dat alles hier geregeld is.'

Ik trok een streep door *een universiteit kiezen*. 'Dan wacht ik op je,' zei ik.

'Niet eeuwig,' zei Sam.

'Nee, als blijkt dat je een nietsnut bent, ga ik zonder je.' Ik tikte met mijn potlood tegen mijn tanden. 'Ik denk dat we morgen eens moeten gaan kijken of we de nieuwe wolven kunnen vinden. En Olivia. Ik zal Isabel bellen en vragen naar de wolven die ze bij haar in het bos heeft gezien.'

'Goed idee,' zei Sam. Hij ging weer aan tafel zitten en voegde iets toe aan zijn lijst. Toen glimlachte hij naar me en draaide zijn papiertje om, zodat ik het kon lezen.

Naar Grace luisteren.

Sam

Later dacht ik aan alle dingen die ik aan mijn lijst met voornemens had kunnen toevoegen, dingen die ik had gewild voordat ik besepte wat het voor mijn toekomst betekende om een wolf te zijn. Dingen als *een boek schrijven* en *een band zoeken* en *een graad in obscure vertaalde poëzie behalen* en *meer van de wereld zien*. Het voelde bevredigend maar ook bizar om aan die dingen te denken nu ik mezelf er zo lang van had doordrongen dat ze onmogelijk waren.

Ik probeerde me voor te stellen hoe ik een inschrijfformulier voor een universiteit zou invullen. Een synopsis zou schrijven. Een papiertje met DRUMMER GEZOCHT zou ophangen op het prik-bord tegenover Becks postbus. De woorden dansten door mijn hoofd, duizelingwekkend in hun plotselinge nabijheid. Ik wilde ze toevoegen aan mijn lijstje met voornemens, maar... ik kon het gewoon niet.

Die avond, terwijl Grace onder de douche stond, pakte ik mijn lijstje en keek er nog eens naar. Toen schreef ik:

Geloven in mijn genezing.